

DÖRGICSE

8/2019. (IX.2.) számon elfogadott

Településkép védelmi rendeletének felülvizsgálata

Lakossági fórum

2024.

„Egy körutazás Európában – még ha egy földrajzi értelemben viszonylag kis területen is – a helyi és regionális különbségek hihetetlen gazdag választékát nyújtja: csodás helyeket, ahol élni lehet, vagy ahova ellátogatni érdemes. A legtöbben valószínűleg egyetértenek abban, hogy tragédia lenne ezt a kulturális környezetet elveszíteni vagy felhígítani, és középszerű egyformasággal helyettesíteni.”

/Mike Shanahan építész/

A felülvizsgálat okai, szükségessége:

- A belterületen már lehatárolt településképi szempontból meghatározó területek elnevezésének, előírásainak pontosítása, továbbá a lehatárolásuk frissítése
- A szőlőhegyi területek településképi szempontból meghatározó területek közé sorolása, egyedi előírások meghatározása a Történelmi szőlőhegyekre és a Szőlőműveléssel hasznosított kertes területrészekre.
- Külön előírásokat határoztunk meg a Mezőgazdasági területekre.
- A Magyar építészetről szóló tv. ("új építési törvény") 2024. okt. 1-től hatályos időállapota alapján *a településképi rendelet reklámok és reklámhordozók elhelyezésére vonatkozó szabályok törlése*
- A Helyi egyedileg védendő épületek rendeletbe vétele

Agyaglik elképzelt látványa településképi szabályozás nélkül

Agyaglik elképzelt látványa településképi szabályozás nélkül

Alsódörgicse – ófalu településrész **módosított** előírások

- az épület jellemző tetőidoma merőleges legyen az utca vonalára, **de figyelembe kell venni az utcában kialakult állapotot.**
- Tetőhajlás: **40° ► 43°**

✓ Lakóépület esetén a legnagyobb közterület felőli homlokzatszélesség 8 méter (az épület hosszának 1/3-án megtartani)

✗ **lakó funkcióval** konténerház, mobilház és faanyagú épület (rönkház, gerendaház)

✓ Nyílászárók: csak fából, **fa hatását keltő műanyagból, vagy alumíniumból**, a földszínek tompa és világos tónusú árnyalataival (törtfehér, szürke, szürkésbarna, szürkéskék, szürkészöld)

Felsődörgicse – ófalu településrész **módosított** előírások

2. számú terület: Történelmi településrész - Felső-Dörgicse ófalu

- az épület jellemző tetőidoma merőleges legyen az utca vonalára, **de figyelembe kell venni az utcában kialakult állapotot.**
- Tetőhajlás: **40° ► 43°**

✓ Lakóépület esetén a legnagyobb közterület felőli homlokzatszélesség 8 méter (az épület hosszának 1/3-án megtartani)

✓ Nyílászárók: csak fából, **fa hatását keltő műanyagból, vagy alumíniumból**, a földszínek tompa és világos tónusú árnyalataival (törtfehér, szürke, szürkésbarna, szürkéskék, szürkészöld)

✗ ~~lakó funkcióval~~ konténerház, mobilház és faanyagú épület (rönkház, gerendaház)

Kisdörgicse – ófalu településrész **módosított** előírások

✗ **lakó-funkcióval** konténerház, mobilház és faanyagú épület (rönkház, gerendaház)

Az épület jellemző tetőidoma merőleges legyen az utca vonalára, **de figyelembe kell venni az utcában kialakult állapotot.**

Tetőhajlás: 40° ► 43°

Épület szélesség:

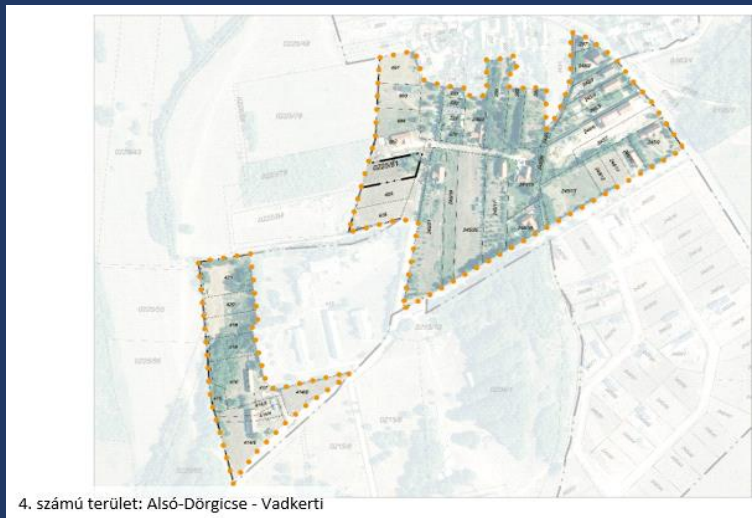
- ✓ Lakóépület esetén a legnagyobb közterület felőli homlokzatszélesség 8 méter (az épület hosszának 1/3-án megtartani)

Nyílászárók:

- ✓ csak fából, **fa hatását keltő műanyagból, vagy alumíniumból készült** nyílászárók, a földszínek tompa és világos tónusú árnyalataival (törtfehér, szürke, szürkésbarna, szürkéskék, szürkészöld)

Alsódörgicse - Vadkerti településrész **módosított** előírások

Tetőhajlás lakóépületen: 35 ° -40 ° ► 35 ° - 43°

Lakóépület legnagyobb közterület felőli
homlokzatszélessége: 7 méter ► 7,5 méter.

Homlokzatképzés:

✗ vékony kő burkolólapok, vagy
hasított kő alkalmazása

Nyílászárók:

- ✓ csak fából, **fa hatását keltő műanyagból, vagy alumíniumból készült** nyílászárók, a földszínek tompa és világos tónusú árnyalataival (törtfehér, szürke, szürkésbarna, szürkéskéék, szürkészöld)

A területen **lakó funkcióval** konténerház, mobilház és faanyagú épület (rönkház, gerendaház) nem helyezhető el

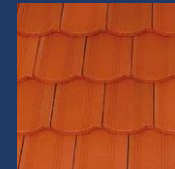
Alsódörgicse - Templomrom környezete új előírások

Igazodás: hagyományos anyaghasználat, homlokzati felületképzés, színezés

Tetőfedő anyag:

✓ kerámiaacserép és természetes palafedés és nádfedés

✗ hullámpala, hullámlemez és bitumenes zsindegy fedés nem készülhet.

A tetőfedő anyag színe: vörös, vöröses barna, természetes palafedés esetén grafit.

Fémborítás: kiegészítő szerkezetként – épületbádorgozás – grafit színben.

Tetőfelépítmény: ✗ nem építhető!

Kerítés: ✗ nem építhető!

Homlokzat: ✓ fehér, világosszürke

Csapásra-dűlői településrész módosított előírások

5. számú terület: Csapásra-dűlő

Tetőhajlás lakóépületen: 35 ° -40 ° ► 30 ° - 45°

Nyílászárók anyaga: fából, fa hatását keltő műanyagból, vagy alumíniumból

Nyílászárók színe: a földszínek tompa és világos árnyalatai (törtoffehér, szürke, szürkésbarna, szürkéskék, szürkészöld)

A területen **lakó-funkcióval** konténerház, mobilház és fa-anyagú épület (rönkház, gerendaház) nem helyezhető el

Felsődörgicse - Északi településrész **módosított** előírások

Igazodás: lakóterület, utca, beépítés, építészeti megjelenés

Nyílászárók anyaga: fából, fa hatását keltő műanyagból, vagy alumíniumból

Nyílászárók színe: a földszínek tompa és világos árnyalatai (törtfehér, szürke, szürkésbarna, szürkéskek, szürkészöld)

Új beépítésre szánt településrész **módosított** előírások

A település „arca”

Épületek magassága: földszint, vagy földszint + tetőtér

Tetőhajlás: magastetős, de 30%-ig megbontható lapostetővel, vagy alacsony hajlásúval

Tetőfedő anyag - magastetőn:

- ✓ kerámiacserép, természetes palafedés, betoncserép
- ✗ nádfedés

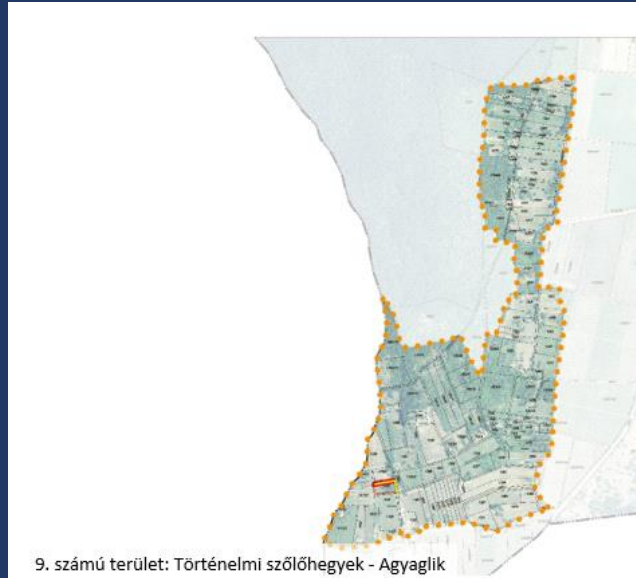
Tetőfedő anyag – lapos- és alacsony hajlású tetőn:

- ✓ Extenzív zöldtető, állókorcos fémlemez fedés

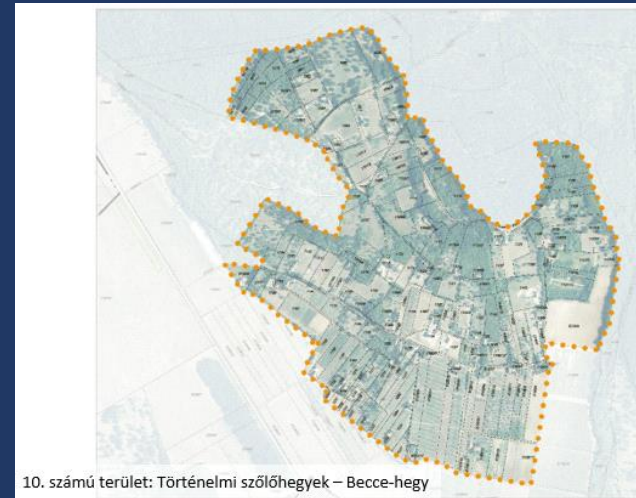
Nyílászárók:

- ✓ csak fából, **fa hatását keltő műanyagból, vagy alumíniumból készült** nyílászárók, a földszínek tompa és világos tónusú árnyalataival (törtfehér, szürke, szürkésbarna, szürkés-kék, szürkészöld)

Történelmi szőlőhegyek:

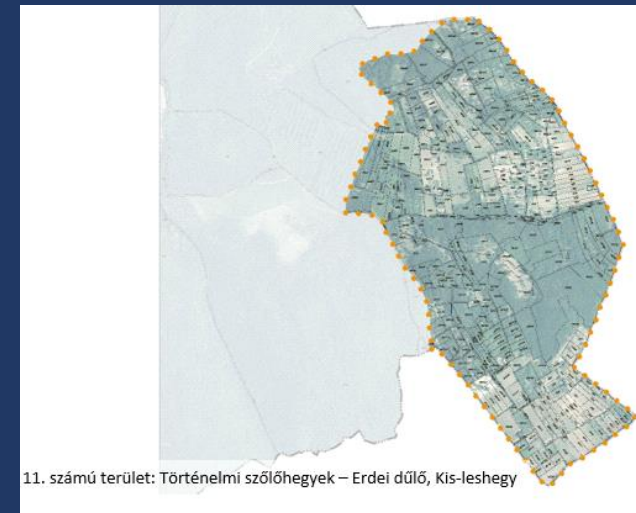
Agyaglik

Becce-hegy

Mocsári-dűlő

Erdei-dűlő,
Kis-leshegy

Becce-hegy

Mocsári-dűlő
(szőlőhegyek)

Erdei-dűlő

Kis-leshegy

Történelmi szőlőhegyek új előírások:

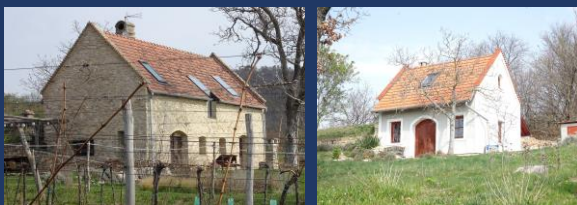
Épületek elhelyezése:

- ✓ hossz tengelyükkel a szintvonalakra merőlegesen

Homlokzatok:

- ✓ kő, vagy vakolt felületűek

- ✓ macskalépcső, vagy bádogozás

Épülettömeg: egyszerű téglatest

Tetőforma:

- ✓ egyenes vonalú nyeregtető
- ✓ kódisállás
- ✓ legfeljebb egy előtető, vagy tornác

✗ összetett tető

Tetőhajlás:

- ✓ 37-43°
- ✓ nádfedés: 43-45°
- ✓ toldalék: alacsonyabb

Tetőfedés:

- ✓ hódfarkú, hornyolt vöröscserép, nád

✗ mázas

Tetőablak: max. 10%

- ✓ tetősíki ablak
- ✓ ökörszem

Épületszélesség:

max. 6,5 m

Ajtók:

- ✓ tömör fa
- ✓ halszáлка betétes
- ✓ faragott napsugaras

Ablakok:

- ✓ tömör fa
- ✓ fa hatását keltő műanyag, alumínium

- ✓ téglalap

Történelmi szőlőhegyek új előírások:

Árnyékolás:

- ✓ zsalugáter, ablaktábla
- ✗ redőny

Kerti árnyékoló:

- ✓ fa vagy fém szerkezetű
- ✓ max. 40 m²

Tornác:

- ✓ hosszanti homlokzat mentén
- ✓ max. 2 m széles

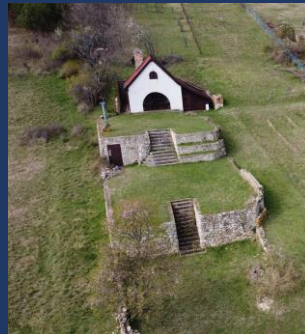
Terasz:

- ✓ hátsó udvar felé
- ✓ max. 5 m széles

Garázs: nem építhető

Garázskapu: nem alakítható ki

Támfalak: rakott triász mészkőből

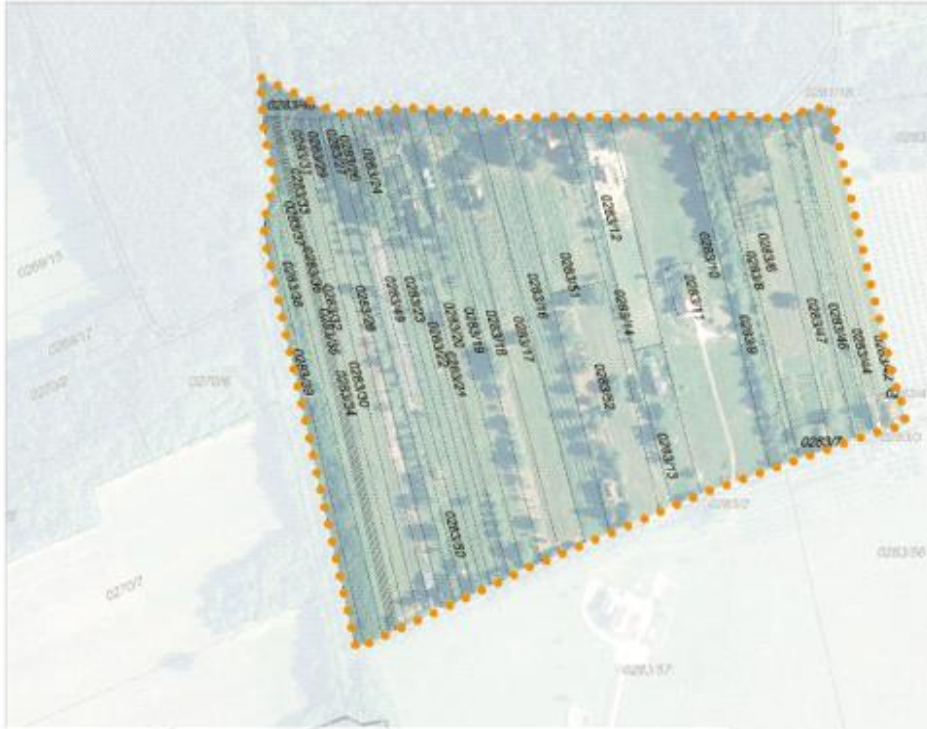
Borászati tartályok: telken látható módon nem helyezhetők el

Kerítések:

- ✓ telkek között csak élősövény
- ✓ erdő felől drótfonatos, vadhálóval átszőtt sövény

Szőlőműveléssel hasznosított kertes területek (Mocsári-dűlő, Kisdörgicse):

14. számú terület: Szőlőműveléssel hasznosított területek – Kisdörgicse

13. számú terület: Szőlőműveléssel hasznosított területek – Mocsári-dűlő

Szőlőműveléssel hasznosított kertes területek új előírások:

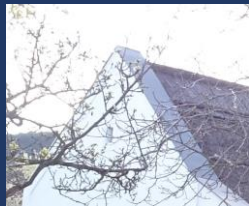
Épülettömeg: egyszerű téglatest,
Indokolt esetben keresztzárny

Homlokzatok:

- ✓ kő, vagy vakolt felületűek

- ✓ betét-jelleggel deszkaburkolat
- ✓ macskalépcső, vagy bádogozás

Tetőforma:

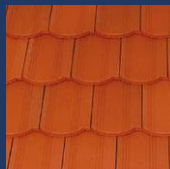
- ✓ egyenes vonalú nyeregtető
- ✓ kevés síkból álló tetőforma
- ✗ összetett tető

Tetőhajlás:

- ✓ 37-43°
- ✓ nádfedés: 43-45°
- ✓ toldalék: alacsonyabb

Tetőfedés:

- ✓ hódfarkú, hornyolt vöröscserép, nád, állókorcos fémlemez
- ✗ mázas

Tetőablak: max. 10%

- ✓ tetősíki ablak
- ✓ ökörszem

Épületszélesség:

max. 6,5 m

Nyílászárók:

- ✓ tömör fa
- ✓ fa hatását keltő műanyag, alumínium
- ✓ tompa, világos tónusú földszínekben

Szőlőműveléssel hasznosított kertes területek új előírások:

Árnyékolás:

- ✓ zsalugáter, ablaktábla
- ✗ redőny

Kerti árnyékoló:

- ✓ fa vagy fém szerkezetű

Tornác:

- ✓ hosszanti homlokzat mentén
- ✓ max. 2 m széles

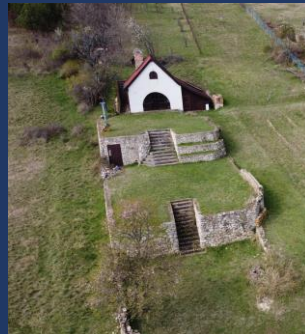
Terasz:

- ✓ hátsó udvar felé
- ✓ max. 5 m széles

Garázs: ✗ nem építhető

Garázskapu: ✗ nem alakítható ki

Támfalak: ✓ rakott triász mészkőből

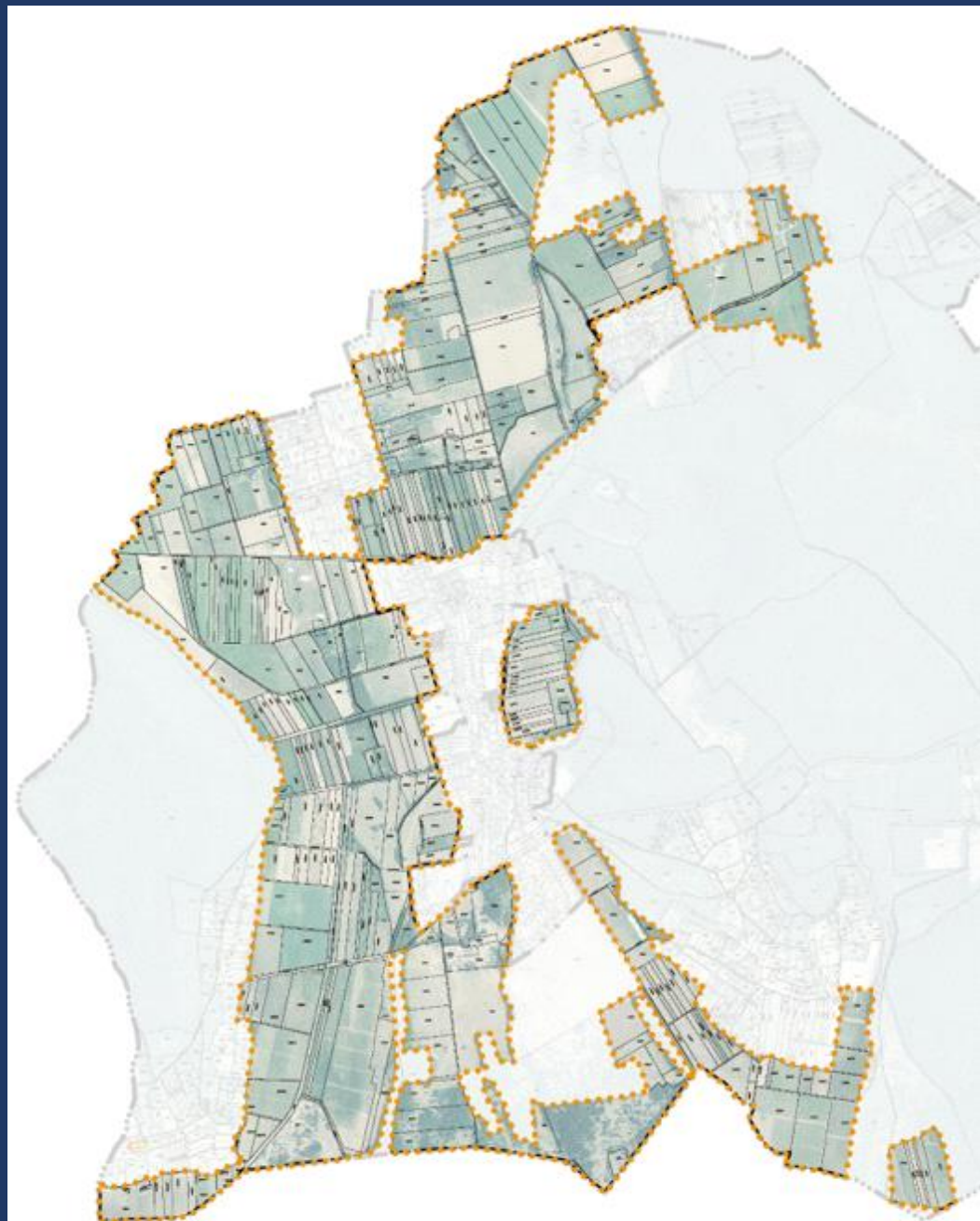

Kerítések:

- ✓ telkek között csak élősövény
- ✓ erdő felől drótfonatos, vadhálóval átszőtt sövény

Mezőgazdasági területek:

15. számú terület: Mezőgazdasági területek

Mezőgazdasági területek új előírások:

Épülettömeg: egyszerű téglatest, U-, vagy H-alaprajz, legfeljebb két keresztszárny

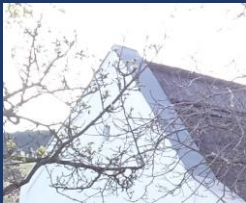
Főépület-melléképület:

legfeljebb 10 m-re egymástól

Pince: csak az épület alatt

Homlokzatok:

- ✓ kő, vagy vakolt felületűek
- ✓ macskalépcső, vagy bádogozás

- ✓ betét-jelleggel deszkaburkolat

Tetőforma:

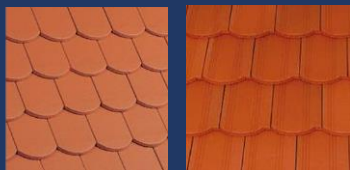
- ✓ egyenes vonalú nyeregtető
- ✓ kevés síkból álló tetőforma
- ✗ összetett tető

Tetőhajlás:

- ✓ 35-45°
- ✓ nádfedés: 43-45°
- ✓ toldalék: alacsonyabb

Tetőfedés:

- ✓ cserép,
- ✓ sötét színű fémlemez
- ✗ hullámpala

Tetőfelépítmény, tetőablak:

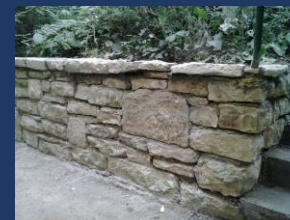
- ✓ max. 30%
- ✓ tetősíki ablak
- ✓ ökörszem

Nyílászárók:

- ✓ tömör fa
- ✓ fa hatását keltő műanyag, alumínium
- ✓ tompa, világos tónusú földszínekben
- ✓ oromfalon max. 20%
- ✓ terepszint alatt max. 0,6 m²
- ✓ gazdasági épület ablaka: min. 1,7 m mellvédmagasságú

Támfalak:

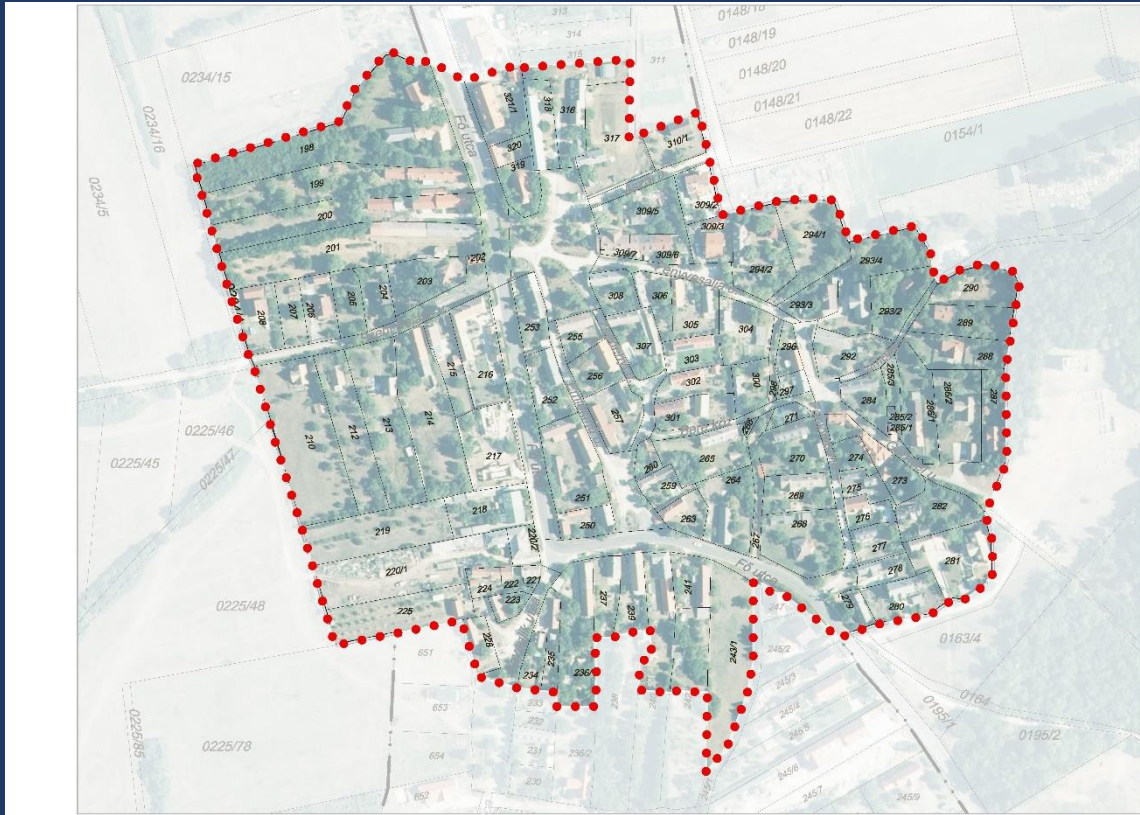
- ✓ rakott kőből

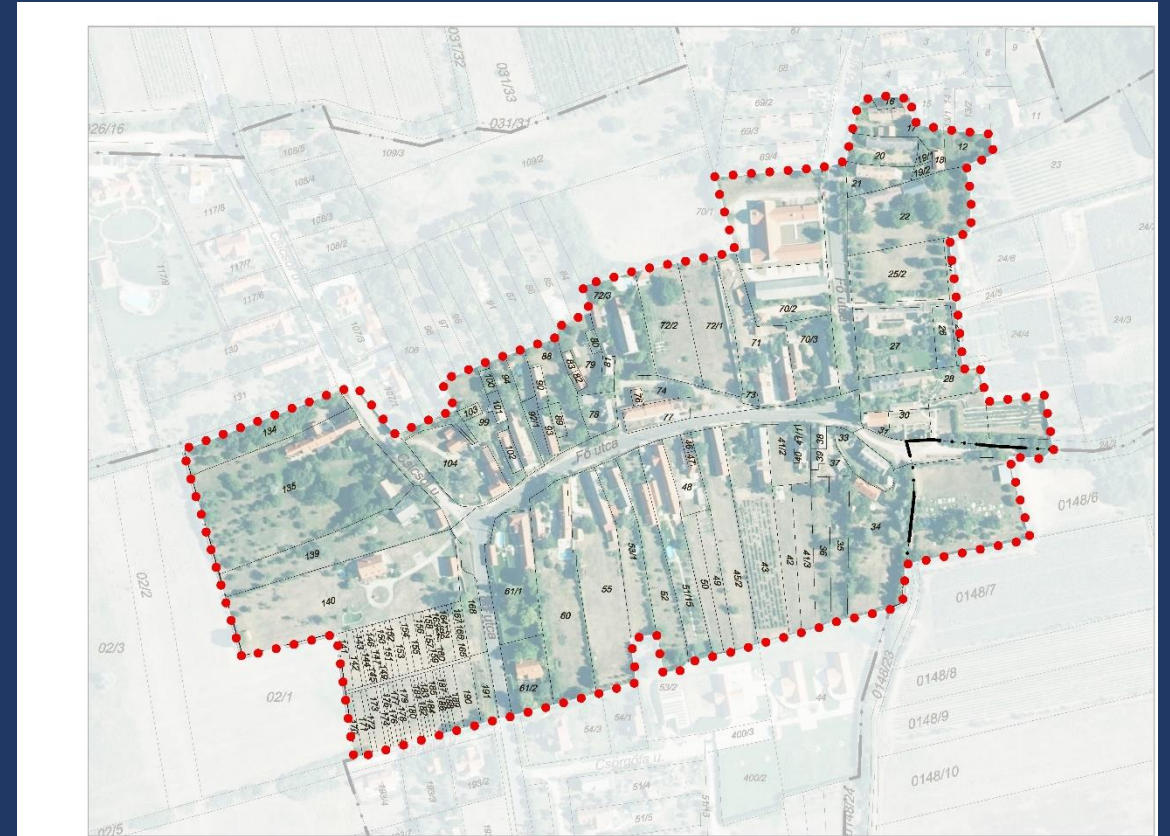
Helyi védett területek előírásai:

- ✓ arculatának, telekhálózatának, telekszerkezetének, beépítésének megtartása
- ✓ kialakult épületállomány védelme
- ✓ településszerkezet, táji környezet, településkarakter és egyéb helyi adottságok védelme

Helyi védett területek

1. számú terület: Történelmi településrész - Alsó-Dörgőcse ófalu

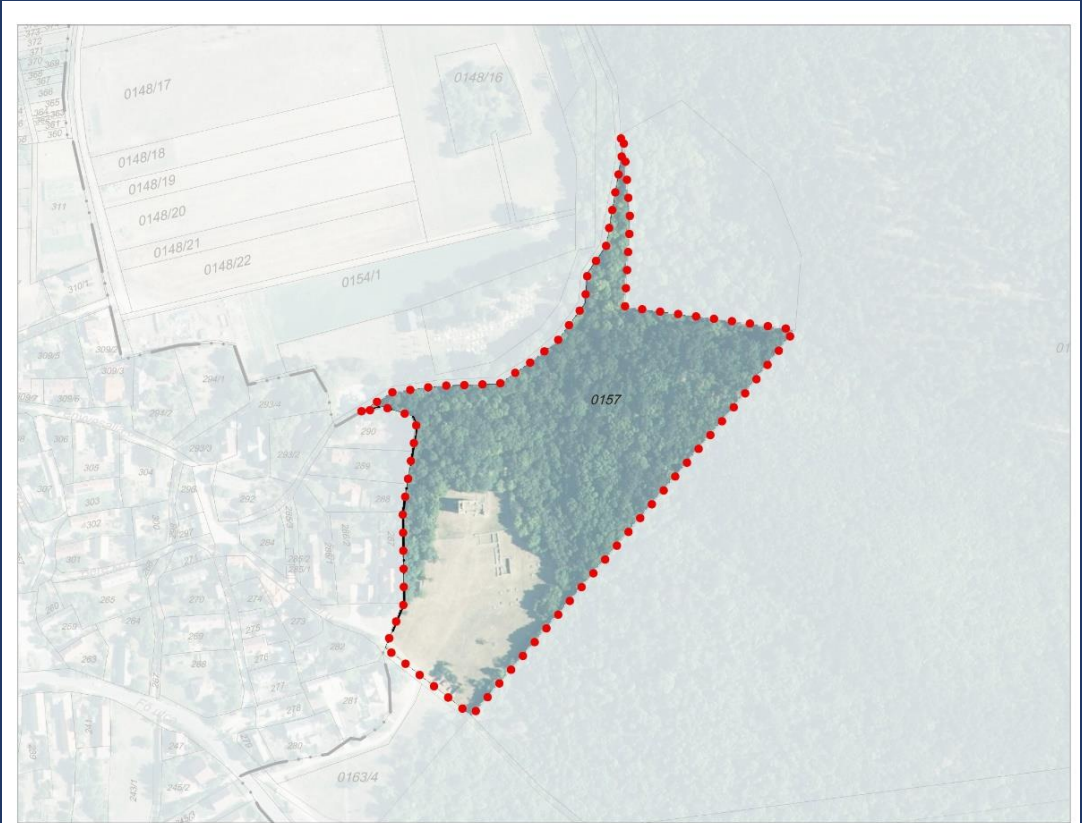

2. számú terület: Történelmi településrész - Felső-Dörgicse ófalu

Helyi védett területek

3. számú terület: Történelmi településrész - Kis-Dörgicse ófalu

4. számú terület: Alsó-Dörgicse – Templomrom

Helyi védett területek

6. számú terület: Történelmi szőlőhegyek – Becce-hegy

7. számú terület: Történelmi szőlőhegyek – Erdei dűlő, Kis-Ieshegy

8. számú terület: Történelmi szőlőhegyek – Mocsári-dűlő

Egyedi helyi védelem

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
Alsódörgicse:				
1.	Alsódörgicse – Evangélikus templom és paplak	Fő u. 43.	198	
	Az alsódörgicsei régies stílusú, boltíves kiképzésű templom építését 1771-ben kezdték meg, felszentelésére 1794-ben ádvent 2. vasárnapján került sor. A templomot többször renoválták, illetve bővítették, de mindmáig megőrizte klasszikus szerkezetét. Tornyában két harang lakik.			
2.	Alsódörgicse – Egykori magtár, pince és jószágkormányzói iroda	Templom tér	316; 318	
	Az eredményes gazdálkodás érdekében építették fel 1812-ben a kor egyik legszebb gazdasági épületét a pincével közösen kialakított magtárat, a Piaristák. Hossza 52 méter, szélessége 12 még magassága 15 méter. A pince kőből rakott boltozata még eddig semmi javításra nem szorult.			
3.	Alsódörgicse - Lakóház	Fő u.	199	
4.	Alsódörgicse - Lakóház és kőkerítés	Fő u.	200	
5.	Alsódörgicse - Lakóház és gazdasági épületek	Fő u.	201	
	Kiemelkedő régiségértékkel és esztétikai értékkel bíró épület, folytatásában melléképületek – keresztboltozatos istálló és „egy légtérű” szénatároló - és egy különálló melléképület. Az utcára barokkos vonalú oromzattal néző, oromfalán 1871-es évszámot hordozó épület.			

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
6.	Alsódörgicse - Lakóépület	Szent Balázs u. 4	214	
	Kiemelkedő építészeti, műemléki értéket képviselő, gazdagon díszített, cseréptetős épület. Ablakai hagyományosan hatos osztásúak. Utcai homlokzata csodálatos, a címer alatti vakolatdíszben 1885-ös évszám látható.			
7.	Alsódörgicse - Lakóépület	Fő u.	216	
	„L” alaprajzú, szürke palával fedett, kifejezetten szép arányú és formájú, jellegzetes alsódörgicsei lakóház.			
8.	Alsódörgicse - Lakóépület	Fő u. 19	239	
	Kiemelkedően szép formájú, gazdagon díszített lakóépület a falu hangsúlyos pontján. Állapota lehetőség szerint javítandó. Oromfalán NI 1886 felirat szerepel. A faluban jellegzetes típusú és díszítésű épület.			
9.	Alsódörgicse - Lakóépület	Bere köz	297	

Egyedi helyi védelem

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrs.	fotó
10.	Alsódörgicse - Lakóépület	Bere köz	284	
11.	Alsódörgicse - Lakóépület	Bere köz	300	
Kiemelkedően értékes, nádtetős lakóépület. Tetőterét beépítették, értékőrző felújításon esett át. Utcai homlokzata szép, díszes, oromfalán 1883-as évszám látható.				
12.	Alsódörgicse - Lakóépület	Zsédényi utca	307	
Értékőrző felújításon átesett, kiemelkedő szépségű, cseréppel fedett épület. Udvarát és a melléképületet is rendezték. Az utca felé néző homlokzat vakolatdíszekben gazdag, az oromfalán a keretbe foglalt, két négyzetes szellőzőnyílás között, felirati táblában 1880-as évszám és KL monogram olvasható.				
13.	Alsódörgicse - Kőkereszt a katolikus templom kertjében			
A kőkeresztet Keller József és Vas Anna állította 1880-ban.				
14.	Alsódörgicse - Lakóépület	Agyaglikai utca	223	
Egyszerű, hagyományos képet mutató épület, szép környezetben.				

15.	Alsódörgicse - Kút	Fő u. közterület		
16.	Alsódörgicse - Kút	Katolikus templom előtti közterület		
Felsődörgicse:				
17.	Felsődörgicse - Lakóépület	Fő u.	104	
18.	Felsődörgicse – régi iskola épülete, mellette pince	Fő u.	76; 77	
Védelemre javasoljuk az épület tömegalakítását. A keleti oldalán található az egykori jégverem földdel fedett építménye.				
19.	Felsődörgicse - Lakóépület	Fő u.	72/3	
A XIX. századi kataszteri térképen jól kivehető az épület, melyhez egykoron nagyméretű parkosított kert is tartozott. A nádtetős épület gazdag oromzati vakolatdíszekben. Az épület, a kőkerítés és a területe szépen rendben tartott.				
20.	Felsődörgicse - Lakóépület	Fő u.	33	

Egyedi helyi védelem

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
21.	Felsődörgicse - Lakóépület	Fő u.	28	
22.	Felsődörgicse - Földdel fedett pince	Fő u.	27	
23.	Felsődörgicse - Lakóépület	Fő u.	27	
24.	Felsődörgicse – Gazdasági épület	Fő u.	70/2	
25.	Felsődörgicse - Lakóépület	Fő u.	16	
26.	Felsődörgicse - Kőkereszt	Fő u.	73	

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
27.	Felsődörgicse - Kút	Fő u. közterület		
Kisdörgicse:				
28.	Kisdörgicse - Lakóépület	Diófa utca	518	
Jellegzetes népi építészeti sajátosságokat tükröző, palafedésű, kődisállásos, oromfalas épület. Ablakai hagyományosan hatos osztásúak. Homlokzatán 1885-ös évszám szerepel.				
29.	Kisdörgicse - Lakóépület	Diófa utca	516	
Értéktörző felújításon átesett, kiemelkedően értékes, gazdagon díszített épület. Cseréptetős, kéményfeje mives. Utcai homlokzatán egy ablak nyílik, a felület tagolt, vakolatdíszekkel ellátott. Koncentrikus körökben rozettát, füzérdísz, szellőzőt keretező díszítményt, és számos motívum mellett 1825-ös évszámot is visel.				
30.	Kisdörgicse - Lakóépület	Diófa utca	515	
Közel eredeti állapotában megmaradt, cseréptetős, kis csonkakontyos épület. Gyönyörű, díszes arccal tekint az utca felé. A vakolatsávós megoldás mellett ablakai körül hullámvonalas keretezést alkalmaztak.				
31.	Kisdörgicse – Lakóépület és gazdasági épület	Diófa utca	570	
A hosszaházas ellentmondó, párhuzamosan, elrendezésnek utcavonallal utcavonalra épített álló, nyeregteretűvel fedett, rendkívül nagyméretű lakóház. Szürke pala fedi, ablakai hatos osztásúak. A telken szintén az utcafronton álló nagyméretű, de az utcára merőleges gerincű gazdasági épület is védelmet érdemel.				

Egyedi helyi védelem

sorsz.	megnevezés	utca, házsám	hrs.	fotó
32.	Kisdörgicse - Lakóépület	Diófa utca	532	
Hagyományos képet mutató, településképbbe illeszkedő épület. Náddal fedett, csipkefalas. Ablakai különlegesen és szépek.				
33.	Kisdörgicse - Lakóépület	Diófa utca	529	
Eredeti állapotát tükröző, kiemelkedő étékkal bíró épület. Oromfala macskalépcsős, két padlásszellőző nyílása körül vakolathím, alatta felirati táblán, jól láthatóan KK 1883 felirat található.				
34.	Kisdörgicse - Lakóépület „Sárffy Ház”	Diófa utca	528	
A Sárffy család egykori birtokközpontja, kúria épület és gazdasági épület. „A gazdasági épületet Sárffy János 1890-ben építtette. Fénykorában hatalmas gazdaság központja volt, több ház a faluból, nagy földterületek, kőbánya tartozott hozzá. A kúriát néhány évvel később építették át, ekkor kapta meg mai arányait. Az államosítás után volt tsz, mozi, kultúr, falusi bálók színhelye. Az értéktörző módon megújított épületek ma Sárffy uradalmi vendégház néven szálláshelyként, vendéglátóhelyként funkcionálnak.				
35.	Kisdörgicse – Lakóépület és gazdasági épület	Diófa utca	527	
Közel eredeti állapotában megmaradt, vakolatdíszes lakóépület és felújított melléképület. Kiemelkedően szépek az ablakok feletti és alatti díszek, az oromfalon a szellőzőnyílások között 1875-ös évszám szerepel. Udvarán szépen felújított gazdasági épület van.				

sorsz.	megnevezés	utca, házsám	hrs.	
36.	Kisdörgicse - gémeskút	Közterület	524	
Az állatok itatására használt gémeskút látványa igen ritka ezen a területen. Jó állapotban van, védelme minden képen fontos.				
Szőlőhegyi épületek:				
37.	Présház	Agyaglik	1305	
Felújításon átesett, értékeit továbbra is mutató, oldalbejáratú, kétosztatú pince présház. Nyílászáróit kékre mázolták. Oromfalán 1904-es évszám van, a félköríves végződésű padlásszellőző nyílásait szépen kiemelték.				
38.	Présház	Agyaglik	0258/19	
Értéktörző módon megújított, vélhetően nyaralóként funkcionáló, hagyományos képet mutató épület. Udvarán óriási körtefa áll.				
39.	Présház	Agyaglik	1355/2	
A környéken jellegzetes, T alaprajzú pince-présház. Kissé átalakították, de értékeit őrző állapotban látható. Szép diófák övezik, az előtte elterülő szőlő sajnos elhagyottnak tűnik. Ajtaja szép, míves, zárcímkéje különleges.				
40.	Présház	Agyaglik	1392	
Kivételesen szép helyen álló, T alaprajzú, funkciójában is értéktörző, cseréptető épület. Belsejében régi faprés is látható. Elülső homlokzatán három ablak nyílik. Ajtaja mértani díszítésű, környezetében példásan művelt szőlő él, és sok gyümölcsfa.				

Egyedi helyi védelem

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
41.	Présház	Becce - hegy	1206	
	Átalakításon átesett, de hagyományos, tájba illeszkedő képét őrző, kétszintes épület. Kéménye nem eredeti, pinceajtaja szép, rombuszos mintázatú. Középső részén, felirati táblán MBI felirat szerepel.			
42.	Présház	Becce - hegy	0183/5	
	Közel eredeti képét megtartó, megújított kétszintes, kontyolt tetős épület. Az alsó, pincszint elé pincelejárót építettek, ami cseréppel fedett. A pinceajtó kiemelkedően szép és értékes, felső mezőiben mértani díszítményű. A présház bejárati ajtaja még ősi, három pallóból áll össze.			
43.	Présház	Becce - hegy	1184	
	Megújításon átesett, hagyományos értékeit őrző iszlinges, egyszerű és nagyszerű épület. Ajtaja kiemelkedően értékes, több évszázados. Felette gyönyörű, ívelt szemöldökgerenda fut végig, ami mérhetetlen értéket képvisel.			
44.	Présház	Becce - hegy	1119	
	Példáson, értékőrző módon felújított kétszintes épület. Oromzatán és a pincelejárát szemöldökfáján, továbbá a régi- ma már a házon kívül tartott- faprésen 1745-ös évszám szerepel!			

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
45.	Présház	Becce - hegy	1173	
	Eredeti formáját őrző, nádtetős, egyszerű és nagyszerű kétszintes présház. Oromzata macskalépcsős.			
46.	Présház	Becce - hegy	1138	
	Értékőrző megújításon átesett (Pető János és Balogh Rózsa munkájának köszönhetően), a kilencvenes évektől érintetlen, kétszintes épület. Egyszerű és nagyszerű, sajnos szőlő évtizedek óta nincs a közelében. Belső pinceajtaja kiemelkedően szép, napsugaras.			
47.	Présház	Becce - hegy	1140	
	Eredeti állapotában fenntartott, háromszintes, egyszerű és nagyszerű épület. Bár nevéből adódó funkciója megváltozott, értékeit gazdálja hagyománytisztelő és példamutató magatartásának köszönhetően a mai napig sugározza.			
48.	Présház	Becce - hegy	1143	
	Villámcsapás következtében romossá váló, kétszintes, végig alapincézett épület. A kivételes adottságokkal rendelkező műemléki érték a teljes pusztulástól még menthető! Regisztrált örökségi érték, védelme kulcsfontosságú.			

Egyedi helyi védelem

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
49.	Présház	Erdei - dűlő	1617	
	Út mellett álló, közel eredeti formájában megmaradt, részben kiegészített, istálló jellegű háromszatú épület. Teteje cseréppel fedett, arca különösen szép, ormfala vakolatdíszekkel gazdagított. A motívumok még láthatóak, de állapotuk romlik. Bejárati ajtaja rendkívül értékes, kiemelkedő-rombuszos kialakítású.			
50.	Présház	Erdei - dűlő	080/123	
	Klasszikus elrendezésű, közel eredeti képet mutató, romló állapotú nádtetős épület. Istálló, kéménye szép, színe kedvező, sárgás. A padlásszellőző alatt felirati tábla van, de írás nem látszik rajta. Ajtaja kiemelkedően értékes, mértani-rombuszos mintázatú, a szemöldökfa végig faragott.			
51.	Présház	Kisdörgicse	0283/13	
	Az idők során megújított, de hagyományos képet mutató épület. Oromzata macskalépcsős, nyílászáróit díszes fémlemezes borítás fedi, zöld színben.			
52.	Pajta	Becserpuszta	0112	
	Helyi kőből épített, részben megújított, több évszázados eredettel bíró gazdasági épület, pajta. Mérete nagy, összképe jó, hangsúlyos elem.			
53.	Fakereszt	Becce - hegy		
	Egyszerű fakereszt, INRI felirattal és korpusszal a földutak kereszteződésében. Talapzata helyi kő, körülötte virágok is helyet kaptak.			

sorsz.	megnevezés	utca, házszám	hrsz.	fotó
54.	Régi temető - sírkövek		0151	
	Egykori temető, régi sírkövekkel.			
55.	Kőkereszt	Alsó-Dörgicse	0195/1	
56.	Kőkereszt	Kis-Dörgicse	579	